

ПРАВААБАРОНЦЫ ЗА СВАБОДНЫЯ ВЫБАРЫ

ГРАМАДСКАЯ КАМПАНІЯ «ПРАВААБАРОНЦЫ ЗА СВАБОДНЫЯ ВЫБАРЫ»

ВЫБАРЫ Ё ПАЛАТУ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ШОСТАГА СКЛІКАННЯ

Аналітычная тыднёвая справаздача па выніках назірання 1.08.2016–7.08.2016

Назіранне ажыццяўляюць актывісты РПГА «Беларускі Хельсінскі камітэт» і ПЦ «Вясна» ў рамках кампаніі [«Праваабаронцы за свабодныя выбары»](#)

ВЫСНОВЫ

- 2 жніўня завяршыўся этап вылучэння кандыдатаў у дэпутаты. Па звестках ЦВК, у 110 выбарчых акругах было вылучана 630 кандыдатаў. Палова з іх (50,6%) вылучана палітычнымі партыямі, 32% – грамадзянамі шляхам збору подпісаў, 17,4% – працоўнымі калектывамі. 23% з вылучаных кандыдатамі – жанчыны. Сярод усіх вылучаных 4,4% з’яўляюцца дзеючымі дэпутатамі парламента;
- за адным выключэннем усе суб’екты выбарчага працэсу маглі падаць дакументы на рэгістрацыю ў адпаведныя АВК без істотных перашкодаў;
- як і падчас папярэдніх выбарчых кампаній, назіральнікам кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары» ў большасці выпадкаў адмоўлена ў магчымасці назіраць за праверкай подпісаў выбаршчыкаў аб вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты;
- пасяджэнні АВК па праверцы подпісаў, як і раней, адбываюцца ў закрытым для назіральнікаў рэжыме і носяць непразрысты характар. Па меркаванні экспертаў кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары», непразрыстасць працэдур праверкі подпісаў стварае магчымасці для маніпуляцый і палітычна матываваных падыходаў пры прыняцці рашэнняў аб адмове ў рэгістрацыі ці рэгістрацыі канкрэтнага кандыдата ў дэпутаты;
- рашэннямі мясцовых выканаўчых органаў улады былі вызначаныя месцы для правядзення перадвыбарчых сустрэч з выбаршчыкамі. У асноўным гэтыя рашэнні палепшылі ўмовы для агітацыі ў параўнанні з папярэднімі выбарамі, аднак у некаторых гарадах падыходы выканкамаў насілі абмежавальны характар;
- на працягу тыдня адбыліся судовыя разгляды скаргаў на рашэнні выканкамаў аб адмове ва ўключэнні ў склад УВК. Паводле інфармацыі кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары», раённымі судамі было разгледжана 13 такіх скаргаў, з якіх

ніводная не была задаволена. Варта адзначыць адсутнасць поўнай афіцыйнай інфармацыі аб колькасці пададзеных скаргаў у выбарчыя камісіі розных узроўняў і ў суды. Сайты мясцовых выканаўчых органаў у большасці выпадкаў не размяшчаюць такую інфармацыю. Няма яе і на сайце ЦВК;

- *у цэлым кампанія працягвае заставацца малацікавай і не заўважнай для грамадзян. Дзяржаўныя СМІ, у асноўным, абмяжоўваюцца інфармацыяй агульнага характару або публікуюць матэрыялы аб праўладных кандыдатах, асвятляюць іх грамадскую і прафесійную дзейнасць, што ў шэрагу выпадкаў носіць прыхаваны агітацыйны характар.*

I. ЗАВЯРШЭННЕ ЭТАПУ ВЫЛУЧЭННЯ КАНДЫДАТАЎ У ДЭПУТАТЫ

Не пазней за 1 жніўня асобы, вылучаныя ў дэпутаты, або іх прадстаўнікі падалі ў адпаведную АВК дакументы, неабходныя для рэгістрацыі кандыдата ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў.

Паводле звестак ЦВК, у 110 выбарчых акругах вылучаны 630 асоб. Палова з іх (50,6%) вылучана палітычнымі партыямі, 32% – грамадзянамі шляхам збора подпісаў, 17,4% – працоўнымі калектывамі. З вылучаных кандыдатамі 23% – жанчыны. Сярод вылучаных 4,4% з’яўляюцца дзеючымі дэпутатамі парламента.

Не абышлося без парушэнняў з боку выбарчых камісій падчас прыёму дакументаў. Як паведаміў назіральнік з Наваполацка, 1 жніўня Дзмітрый Якаўлеў прадставіў у АВК № 24 дакументы на рэгістрацыю кандыдатам у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў ад Аб’яднанай грамадзянскай партыі. Сярод дакументаў было пасведчанне аб адукацыі, атрыманае на прозвішча, якое Дзмітрый Якаўлеў меў да шлюбу, але не было дакумента, які б пацвярджаў змену прозвішча. На гэтай падставе АВК не прыняла ў яго дакументы на рэгістрацыю. Згодна з арт. 68-1 ВК, камісія абавязана была прыняць дакументы, а ўжо пасля вырашаць пытанне аб рэгістрацыі.

Апазіцыйныя партыі вылучылі большую частку прэтэндэнтаў ад партый: сумарная колькасць складала 207 з усіх 387 партыйных вылучэнцаў, што падалі дакументы ў АВК. Найбольш актыўнай была ЛДП, ад якой падалі дакументы 90 сябраў партыі. Некаторыя партыйныя структуры, якія актыўна ўдзельнічалі ў фарміраванні выбарчых камісій (Беларуская аграрная партыя вылучыла ў склад выбарчых камісій 647 прадстаўнікоў, Беларуская сацыяльна-спартыўная партыя – 661, Рэспубліканская партыя – 310), не вылучылі ніводнага кандыдата.

II. ПРАЦА АКРУГОВЫХ ВЫБАРЧЫХ КАМІСІЙ

Рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў акруговымі выбарчымі камісіямі, згодна з Каляндарным планам, павінна адбывацца з 2 па 11 жніўня 2016 г. У двухдзённы тэрмін пасля рэгістрацыі акруговыя выбарчыя камісіі выдадуць кандыдатам у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў пасведчанні аб рэгістрацыі.

Традыцыйна назіральнікаў кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары» цікавіць працэс праверкі подпісаў за вылучэнне кандыдатам, які ажыццяўляецца сябрамі камісіі паасобку, а на пасяджэнні камісіі толькі зацвярджаюцца вынікі праверкі. Яна з’яўляецца,

па-сутнасці, непразрыстай для назіральнікаў, бо камісіі лічаць, што яны маюць права назіраць толькі на пасяджэннях ВК.

Так, старшыня АВК №22 Наталія Ждановіч напярэдадні запрасіла назіральніка ад РПГА «Беларускі Хельсінскі камітэт» прысутнічаць пры працэдуры праверкі падпісных лістоў. 3 жніўня старшыня амаль паўгадзіны знаёміла прысутных з пратаколам «предварительной проверки листов», вызначыла адказных за раздадзеныя лісты і загадала самастойна праверыць іх да 5 жніўня. У адказ на просьбу назіральніка азнаёміцца з пратаколам і іншымі паперамі, яна адказала, што гэты дакументы ўнутранага карыстання.

3 жніўня ў Гродна адбылося пасяджэнне АВК №52, на якім вызначаўся парадак адбору і метады праверкі падпісных лістоў. Старшыня камісіі Алег Бялінскі на працягу 20 хвілін агучыў прававыя пытанні, пасля папрасіў назіральнікаў выйсці і ўжо за зачыненымі дзвярыма раздаў сябрам камісіі лісты з подпісамі для праверкі.

29 ліпеня назіральнік у Маладзечненскай сельскай АВК № 73 падаў заяву з просьбай даць магчымасць назіраць за праверкай подпісаў выбаршчыкаў. 1 жніўня старшыня камісіі Святлана Юрчык паведаміла, што, згодна з ВК, адказ будзе дадзены ў 10-дзённы тэрмін. Гэта азначае, што назіральнік у Маладзечненскім раёне можа быць далучаны да важнага этапу выбарчай кампаніі фактычна за 2 дні да яго заканчэння.

«Пасля кожнага наведвання і размовы са старшынёй ці сябрам Маладзечненскай гарадской АВК №72, – паведамляе актывіст кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары», – пераконваешся, што гэта цалкам закрытая структура, ніякай інфармацыі не даюць, аргументуюць тым, што назіральнік мае права толькі прысутнічаць на пасяджэннях».

Практычна кожны назіральнік кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары» звярнуўся ў АВК з заявай аб прадастаўленні магчымасці назіраць за працэсам праверкі подпісаў за вылучэнне кандыдатамі. Амаль ўсім было адмоўлена: АВК спасылаюцца на арт. 13 ВК, згодна з якім прысутнасць пры праверцы подпісаў і дакументаў не ўваходзіць у паўнамоцтвы назіральніка. Адмова ў магчымасці назіраць за праверкай подпісаў і дакументаў па вылучэнні і рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты з'яўляецца парушэннем таго ж арт. 13 ВК, у якім сцвярджаецца, што выбары павінны адбывацца галосна і празрыста. Падобныя адказы атрымалі назіральнікі з Наваполацка, Гродна, Баранавічаў, Жодзіна, Магілёва, Салігорска, Смаргоні, Мазыра, Маладзечна, Барысава, Бярозы, Віцебска, Верхнядзвінска і інш. Многія назіральнікі ў сувязі з атрыманымі адказамі АВК падалі скаргі ў ТВК і ЦВК.

У той жа час, зварот назіральніка ў АВК №110 у Мінску аб прысутнасці на праверцы подпісаў і дакументаў задаволілі. Але гэта мела фармальны характар: насамрэч у прысутнасці назіральніка асобныя сябры камісіі правяралі подпісы моўчкі, некаторыя спасылаліся на занятасць і абяцалі рабіць праверку ў іншы дзень. Пра час і месца праверкі подпісаў сябрамі АВК назіральніку не паведамілі.

III. ПЕРАДВЫБАРЧАЯ АГІТАЦЫЯ

Да 1 жніўня мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы па ўзгадненні з адпаведнымі АВК павінны былі вызначыцца з месцамі для правядзення ў паведамляльным парадку масавых мерапрыемстваў (сходаў па-за памяшканнямі, мітынгаў, пікетавання), якія арганізуюцца кандыдатамі ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, іх даверанымі асобамі.

У той жа тэрмін яны павінны былі вызначыцца з вылучэннем месцаў для размяшчэння агітацыйных друкаваных матэрыялаў, памяшканняў для сустрэч кандыдатаў у дэпутаты і іх давераных асоб з выбаршчыкамі, а таксама для перадвыбарчых сходаў.

На жаль, у некаторых раёнах гэта інфармацыя недаступна на сайце райвыканкама. Напрыклад, Пастаўскі РВК размясціў [нядзейныя спасылкі](#) на гэтыя тры дакументы.

Пастановай ЦВК №42 ад 3 жніўня на перыяд з 11 па 12 верасня 2016 г. створаны Інфармацыйны цэнтр ЦВК «Выбары – 2016», а таксама зацверджана адпаведнае Палажэнне.

Пастановай ЦВК №43 ад 3 жніўня ў склад Назіральнага савета па інфармацыйных спрэчках, якія могуць узнікаць пры правядзенні выбарчых кампаній і рэферэндумаў, уключаны старшыня Беларускай асацыяцыі журналістаў Андрэй Бастунец.

Рашэнні мясцовых органаў улады адносна месцаў, у якіх будзе дазволена правядзенне масавых агітацыйных мерапрыемстваў і размяшчэнне агітацыйных матэрыялаў, у большасці рэгіёнаў палепшылі ўмовы для агітацыі, чым адпаведныя рашэнні падчас выбарчых кампаній 2012 і 2015 гг. Аднак у некаторых месцах, напрыклад, у г. Глыбокае Віцебскай вобл., захоўваюцца падыходы мінулых кампаній.

Сёлета гарадскія ўлады Гродна павялічылі колькасць месцаў для правядзення ва ўведамляльным парадку масавых мерапрыемстваў. Шматкроць узрасла колькасць памяшканняў для сустрэч кандыдатаў з выбаршчыкамі.

Рашэнне Гомельскага гарвыканкама паляпшае ўмовы для агітацыі і арганізацыі сустрэчаў з выбаршчыкамі. Найбольш станоўчы момант – істотнае павелічэнне колькасці месцаў для сустрэч з выбаршчыкамі па-за межамі памяшканняў. Падчас выбарчых кампаній 2012 і 2015 гг. такіх месцаў было толькі два. А сёлета для правядзення сустрэч з выбаршчыкамі можна абраць любыя месцы з некаторымі выключэннямі. Пры гэтым для размяшчэння перадвыбарчай агітацыі захоўваецца дазваляльны прынцып, які забараняе рабіць гэта па-за вызначанымі месцамі. Вызначаных месцаў толькі 19 на ўсю выбарчую акругу, у той час як прыпынкаў грамадскага транспарту на тэрыторыі акругі больш за 100. У тэкст рашэння Гомельскага гарвыканкама ўвайшла вельмі няпэўная фармулёўка адносна «тэрыторый арганізацый, абеспечваючых абароноспасобнасць, бяспекасць гасударства».

У Слуцку і Салігорску адпаведныя рашэнні райвыканкамаў таксама ствараюць большыя магчымасці для правядзення масавых мерапрыемстваў агітацыйнага характару і размяшчэння адпаведных матэрыялаў. Негатыўным момантам застаецца забарона масавых мерапрыемстваў на галоўных гарадскіх плошчах.

IV. ПРАЦА СМІ

Матэрыялы па выбарах у рэгіянальных СМІ – гэта пераважна інфармацыя аб рабоце акруговых камісій і асобных паведамленні ЦВК і АВК. Такая палітыка дзяржаўных выданняў Магілёва, газет «Радзіма» (Глуск), «Маяк» (Бяроза), «Шахцёр» (Салігорск), «Жодзінскія навіны» і інш. «Мінскі кур’ер», «Гродзенская праўда» даюць матэрыялы аб праўладных вылучэнцах у кандыдаты.

У г. Баранавічы па выбарчай тэматыцы даволі актыўна працуюць як дзяржаўная, так і недзяржаўная мясцовыя газеты.

3 жніўня Гродзенская абласная ТВК разглядала скаргу назіральніка Рамана Юргеля на публікацыю серыі артыкулаў аб праўладных прэтэндэнтах у дэпутаты ў газеце Гродзенскага аблвыканкама «Гродзенская праўда». Назіральнік указаў артыкулы, якія маюць характар прыхаванай агітацыі:

1) артыкул «Каб сэрца стукала» аб Тамары Далгашэй, сябры Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, галоўным лекарам Гродзенскага абласнога клінічнага кардыяцэнтра, якая вылучаецца ў кандыдаты па Гродзенскай-Ленінскай выбарчай акрузе № 52 (нумар ад 2016/07/13 №55);

2) артыкул «Прафсаюзы заўсёды побач» пра Валерыя Саўко, які вылучаецца ў кандыдаты па Шчучынскай выбарчай акрузе № 60 (нумар ад 2016/07/20 №57);

3) артыкул «Мы датычныя да іх лёсу» пра Лілію Кір'як, дырэктарку СШ №13 г. Гродна, якая вылучаецца ў кандыдаты па Гродзенскай-Цэнтральнай выбарчай акрузе №51 (нумар ад 2016/07/23 №58);

4) артыкул «Ад ідэі да рэалізацыі» пра Алу Сопікаву, дзеючага дэпутата ПП НС, якая вылучаецца ў кандыдаты па Слонімскай выбарчай акрузе № 58 (нумар ад 2016/07/23 №58);

5) артыкул «Перадавы вопыт для рабочых спецыяльнасцяў» пра Сяргея Літвіна, дырэктара Скідзельскага дзяржаўнага сельскагаспадарчага прафесійнага ліцэя, які вылучаецца ў кандыдаты па Гродзенскай сельскай выбарчай акрузе № 53 (нумар ад 2016/07/23 №58).

Гэтыя публікацыі парушаюць роўнасць права патэнцыйных кандыдатаў у дэпутаты і з'яўляюцца прыхаванай перадвыбарчай агітацыяй. Пры гэтым у газеце «Гродзенская праўда» адсутнічаюць артыкулы пра іншых асоб, якія збіраюць подпісы і маюць намер падаваць дакументы на рэгістрацыю ў якасці кандыдатаў у дэпутаты.

Па скарге Юргеля ТВК прыняла рашэнне, што перадвыбарчай прыхаванай агітацыі ў артыкулах газеты пра праўладных прэтэндэнтаў у кандыдаты не было, адміністрацыйны рэсурс не выкарыстоўваўся. Артыкулы пра гэтых вылучэнцаў не звязаны з выбарчай кампаніяй, а «Гродзенская праўда» ўвесь час публікуе артыкулы пра вартых, аўтарытэтных людзей рэгіёна.

V. РАЗГЛЯД СКАРГАЎ

Назіральнікі кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары» паведамляюць што за справаздачны перыяд раённыя суды ў розных рэгіёнах разгледзелі скаргі на рашэнні мясцовых выканаўчых органаў аб адмове ва ўключэнні ў склад УВК прэтэндэнтаў, вылучаных апазіцыйнымі партыямі. Таксама разглядаліся скаргі на рашэнні АВК аб вынясенні папярэджанняў некаторым ініцыятыўным групам. Ні адна скарга не была задаволена.

5 жніўня суды Ленінскага і Кастрычніцкага раёнаў г. Гродна [разгледзелі скаргі](#) прадстаўнікоў АПП аб неўключэнні у склад УВК. Паводле рашэнняў судоў, парушэнняў выбарчага заканадаўства не было. У задавальненні скаргаў адмоўлена.

3 жніўня суд Першамайскага раёна г. Віцебска вынес рашэнне [па скарге](#) 10 грамадзянаў г. Віцебска, якія вылучылі свайго прадстаўніка, праваабаронцу Паўла Левінава, у склад УВК. У скарге ўказана на парушэнні новых працэдураў фарміравання камісій, устаноўленых Пастановай ЦВК № 18: галасаванне па вылучаных кандыдатурах

адбывалася спісам, без абмеркавання кандыдатур вылучаных. Суддзя Н. Дасько пагадзілася з меркаваннем прадстаўніка адміністрацыі Першамайскага р-на г. Віцебска аб тым, што пастанова ЦВК носіць рэкамендацыйны характар, і пакінула ў сіле рашэнне выканкама.

Аналагічнае рашэнне вынесла суддзя суда Бярозаўскага раёна Наталля Вакульчык [па скарге](#) Рады Брэсцкай абласной арганізацыі БНФ на рашэнне Бярозаўскага райвыканкама ад 27.07.2016 № 904 аб стварэнні УВК і адмове ва ўключэнні ў склад камісій трох прэтэндэнтаў, вылучаных абласной арганізацыяй гэтай партыі.

31 ліпеня суд Светлагорскага раёна (суддзя Уладзімір Сцяпанаў) [адмовіў у задавальненні скаргі](#) на рашэнне Светлагорскага райвыканкама аб адмове ва ўключэнні ў склад УВК 24 вылучэнцаў Гомельскай абласной арганізацыі партыі левых «Справядлівы свет». Вылучаныя партыяй кандыдатуры не разглядаліся, бо ліст з пратаколамі аб іх вылучэнні быў атрыманы выканкамам пазней за апошні дзень вылучэння прэтэндэнтаў – 26 ліпеня. Гомельская абласная арганізацыя партыі левых «Справядлівы свет», абапіраючыся на практыку работы з пяццю іншымі выканкамамі вобласці, лічыць сітуацыю ў Светлагорскім райвыканкаме падазронай.

Па інфармацыі кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары», ніводная са скаргаў на адмову ва ўключэнні ў склад УВК не была задаволена судом. Як і падчас папярэдніх выбарчых кампаній, адсутнасць дакладна сфармуляваных і заканадаўча замацаваных крытэраў адбору ў склад выбарчых камісій фактычна нівелюе магчымасць судовага абскарджання рашэнняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў аб адмове ва ўключэнні ў склад камісій. Як паказала практыка назірання за працэсам абскарджвання, суды ў шэрагу выпадкаў пагадзіліся з меркаваннем прадстаўнікоў выканкамаў аб рэкамендацыйным і, адпаведна, не абавязковым для выканання статусе Пастановы ЦВК № 18.

Такім чынам, шырока анансаваныя ЦВК новыя падыходы да фарміравання камісій у шэрагу выпадкаў ігнараваліся не толькі выканкамамі, але і судамі. У той жа час, згодна з арт. 2 ВК, пастановы ЦВК, Канстытуцыя, Выбарчы кодэкс і іншыя акты заканадаўства складаюць прававую аснову выбарчай сістэмы Рэспублікі Беларусь. У адпаведнасці з ч. 4 арт. 11 ВК, рашэнні камісій, прынятыя ў межах іх паўнамоцтваў, абавязковыя для выканання ўсімі дзяржаўнымі органамі, палітычнымі партыямі, іншымі грамадскімі аб'яднаннямі і грамадзянамі. Згодна з ч. 5 арт. 32.1 ВК, рашэнні ЦВК афармляюцца ў форме пастаноў.

Абскарджанне папярэджання ініцыятыўнай групе па вылучэнні ў якасці кандыдата ў дэпутаты Алеся Лагвінца

29.07.2016 г. АВК Сухараўскай выбарчай акругі № 101 вынесла пісьмовае папярэджанне ініцыятыўнай групе намесніка старшыні «Руху за свабоду» Алеся Лагвінца за парушэнне п. 10 арт. 61 ВК і невыкананне абмежаванняў пры зборы подпісаў, устаноўленых п.13 Пастановы ЦВК. Гэта выразілася, на думку АВК, у раздачы друкаваных матэрыяляў выбаршчыкам падчас збору подпісаў, а таксама ва ўзнагароджанні выбаршчыкаў за пастаўленыя імі подпісы.

Алесь Лагвінец у трохдзённы тэрмін абскардзіў вынесенае папярэджанне ў Мінскую гарадскую тэрытарыяльную камісію. 5 жніўня скарга была разгледжана і пакінута без задавальнення. Трэба адзначыць, што ў вынесеным АВК папярэджанні ініцыятыўнай

групе А. Лагвінца быў няправільна ўказаны пункт арт. 61 ВК. (У п.10 арт. 61 ВК ідзе гаворка аб правілах запаўнення падпіснага ліста).

Таксама ў папярэджанні не было ўказана, якія друкаваныя матэрыялы і калі раздаваліся ініцыятыўнай групай, а таксама што маецца на ўвазе пад «подкупам выбаршчыкаў». Паводле [слоў](#) А. Лагвінца, у АВК яму вусна патлумачылі, што на яго паступіла ўсяго дзве скаргі. Адна з іх – на тое, што на пікеце раздавалася газета «Народная воля» і яго візітоўкі.

Пры разглядзе скаргі Мінская гарадская камісія падтрымала аргументы прадстаўнікоў АВК, што бясплатная раздача выбаршчыкам газеты «Народная воля» з’яўляецца ўзнагароджаннем выбаршчыкаў пры зборы подпісаў, забароненым арт. 61 ВК. Алесь Лагвінец не адмаўляе факт раздачы візітовак і газет і лічыць, што гэта можна кваліфікаваць як раздачу друкаваных матэрыялаў, а не як узнагароджанне выбаршчыкаў. (Трэба адзначыць, што пад узнагароджаннем выбаршчыкаў пры зборы подпісаў выбарчае заканадаўства разумее перадачу грашовых сродкаў, падарункаў, іншых матэрыяльных каштоўнасцяў, правядзенне ільготных распродажаў ці аказанне паслуг на льготных умовах). Такая кваліфікацыя парушэння пры зборы подпісаў ініцыятыўнай групай А. Лагвінца мае істотнае значэнне, таму што, згодна з арт. 68.1 ВК, узнагароджанне выбаршчыкаў падчас збору подпісаў можа з’яўляцца падставай для адмовы ў рэгістрацыі ў якасці кандыдата ў дэпутаты без паўторнага папярэджання.

Другое папярэджанне ініцыятыўнай групе А. Лагвінца нібыта было вынесена за правядзенне пікета па зборы подпісаў 27 ліпеня ў мінскім мікрараёне «Сухарава» з удзелам вядомага рок-музыкі Лявона Вольскага, выступ якога сабраў каля 1500 чалавек.

Сваю негатыўную рэакцыю на гэты пікет [выказала](#) старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына. Яна адзначыла, што выступ музыкі на пікеце па зборы подпісаў з’яўляецца агітацыяй і сур’ёзным парушэннем. Пазней яна таксама дадала, што падчас гэтага пікету [абражалі](#) іншых вылучэнцаў – камуністаў.

Трэба адзначыць, што матываванага пісьмовага папярэджання ад АВК з указаннем парушэнняў, дапушчаных ініцыятыўнай групай, Алесь Лагвінец не атрымаў. Згодна з выбарчым заканадаўствам, вынясенне папярэджання прымаецца ў выглядзе калегіяльнага рашэння камісіі і афармляецца пратаколам пасяджэння і пісьмовым матываваным рашэннем.

VI. ИНФАРМАННЕ АБ ВЫБАРЧЫХ СКАРГАХ

У адпаведнасці з п. 3.9 Практычнага дапаможніка¹, рашэнні выбарчых камісій па выбарчых спрэчках размяшчаюцца на інтэрнэт-сайце адпаведнага мясцовага выканаўчага і распарадчага органа. Аднак на практыцы гэтае патрабаванне не выконваецца. Напрыклад, на ўсіх дзевяці сайтах раённых адміністрацый г. Мінска ў адпаведных раздзелах па выбарах няма інфармацыі аб выніках разгляду скаргаў. На сайце Мінгарвыканкама па стане на 6 жніўня была інфармацыя аб выніках разгляду толькі трох скаргаў на рашэнні АВК.

¹ Практическое пособие для областных, Минской городской территориальных и окружных избирательных комиссий по подготовке и проведению выборов депутатов Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь шестого созыва. Утверждено Постановлением Центральной комиссии Республики Беларусь по выборам и проведению республиканских референдумов 17.05.2016 N 9.

Варта адзначыць, што ні адно судовае рашэнне не было апублікавана на сайтах мясцовых выканкамаў у раздзеле “ВЫБАРЫ–2016”, на сайтах абласных, Мінскага гарадскога судоў, Вярхоўнага Суда. У сувязі з гэтым заўважым, што па выніках разгляду скаргаў на рашэнні аб утварэнні тэрытарыяльных і акруговых выбарчых камісій некалькі рашэнняў былі апублікаваныя².

Такая практыка сведчыць аб адсутнасці аднастайнага падыходу да пытання аб апублікаванні судовых рашэнняў па скаргах на рашэнні мясцовых органаў улады аб утварэнні выбарчых камісій падчас правядзення выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў шостага склікання.

Варта даць негатыўную ацэнку дзейнасці Цэнтральнай камісіі, якая да гэтага часу не апублікавала статыстыку па разглядзе скаргаў на рашэнні аб утварэнні выбарчых камісій усіх узроўняў. У сувязі з гэтым лічым, што Вярхоўнаму Суду Рэспублікі Беларусь неабходна апублікаваць ўсе судовыя рашэнні па разгляду выбарчых спрэчак, а Цэнтральнай камісіі – апублікаваць адпаведную поўную статыстыку аб выніках разгляду ўсіх выбарчых спрэчак.

² Даступна на: <http://vitobsud.gov.by/doc/r3.pdf>; <http://vitobsud.gov.by/doc/r2.pdf>; <http://vitobsud.gov.by/doc/r1.pdf>; http://minobsud.gov.by/dfiles/000146_521384_Reshenie.doc.